Kolkstraat 27
3861 AK Nijkerk

Postbus 1000
3860 BA Nijkerk

Telefoon 14 033
www.nijkerk.eu

Handelsregister
32165156

Gemeenteraad van Nijkerk
Postbus 1000
3860 BA NIJKERK

Uw brief van		**Ons kenmerk**	1342161
Uw e-mailadres		**Bijlage**	
Datum	21 oktober 2022	**Behandeld door**	M. van der Woude
Onderwerp	Septembercirculaire Rijk 2022	**Team**	Financiën

Geachte heer, mevrouw,

Op 20 september 2022 is de septembercirculaire over het Gemeentefonds verschenen. Via deze brief informeren wij u over de uitkomsten van deze circulaire voor de gemeente Nijkerk en de gevolgen voor de meerjarenbegroting 2023-2026. Achtereenvolgens gaan wij in op

- de consequenties voor onze investeringsruimte
- de belangrijkste aanvullende middelen uit de septembercirculaire
- het resulterende begrotingssaldo voor de jaren 2023-2026
- het resulterende structurele begrotingssaldo voor de jaren 2023-2026

In de bijlagen treft u de gedetailleerde uitwerkingen aan van de algemene uitkering (bijlage 1) en de decentralisatie- en integratieuitkeringen (bijlage 2).

De consequenties voor onze investeringsruimte
Hoewel er via de septembercirculaire aanvullende middelen worden verstrekt blijven we te maken hebben met financieel onzekere tijden. De belangrijkste reden hiervoor is dat we in 2026 te maken krijgen met een nieuwe financieringssystematiek, waarvan we de gevolgen op dit moment nog niet kunnen overzien. In de meerjarenbegroting 2023-2026 die wij aan u hebben aangeboden leidt dit tot een positief structureel begrotingssaldo in de jaren 2023 tot en met 2025 en tot een negatief structureel begrotingssaldo in het jaar 2026. Het structureel begrotingssaldo bepaalt onze investeringsruimte. Door een eenmalige rijksbijdrage in de septembercirculaire is nu sprake van een bescheiden positief structureel begrotingssaldo in 2026. Het zogenaamde “ravijnjaar” schuift echter door naar 2027. daarmee blijft onze investeringsruimte beperkt.

De belangrijkste aanvullende middelen uit de septembercirculaire

De belangrijkste bijdrage wordt geleverd door

- De ontwikkeling van de maatstaven[1] en de loonprijsontwikkeling in de jaren 2023 tot en met 2026
- € 653.000 die wij naar verwachting ontvangen in 2022, als gevolg van het niet volledig benutten van het BTW compensatiefonds[2] door de gezamenlijke gemeenten.
- Een eenmalige rijksbijdrage van € 1.854.000 in 2026

De middelen die wij ontvangen uit hoofde van de loonprijsontwikkeling zetten wij in als algemeen dekkingsmiddel, omdat wij in de begroting 2023-2026 extra budget hebben opgenomen voor stijgende energieprijzen. De uitkomsten van de septembercirculaire worden via de tweede bestuursrapportage 2022 in het begrotingsresultaat verwerkt.

Het begrotingssaldo 2023-2026

In onderstaande tabel vindt u het effect van de septembercirculaire op de saldi.

Bedragen x € 1.000 - = nadeel	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Saldo na voorjaarsnota en besluiten 23 juni 2022	2.766	0	0	0	0
Mutatie meicirculaire	300	0	0	0	0
Saldo begroting*	0	2.028	4.589	4.787	-1.133
Mutatie septembercirculaire	1.501	926	1.091	1.307	3.064
Nieuw verwacht saldo	**4.567**	**2.954**	**5.680**	**6.094**	**1.931**

* In het saldo van de begroting is de mutatie van de meicirculaire opgenomen.

Het structurele begrotingssaldo 2023-2026

In onderstaande tabel vindt u de ontwikkeling van het structurele saldo van de begroting. Het structurele begrotingssaldo geeft de ruimte weer die in de begroting beschikbaar is voor nieuwe investeringen in de samenleving en om risico's op te vangen.

Bedragen x € 1.000 - = nadeel	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
Begroting 2023-2026	410	2.980	3.188	-2.746
Na verwerking septembercirculaire 2022	1.336	4.071	4.495	318

[1] De Rijksoverheid kijkt bij de verdeling van het gemeentefonds onder meer naar:

- aantal inwoners;
- aantal jongeren;
- aantal uitkeringsgerechtigden;
- oppervlakte van de gemeente;
- grootte van de watergebieden.

Deze kenmerken heten maatstaven. Er zijn meer dan 60 maatstaven. Elke maatstaf heeft een bedrag voor elke 'eenheid'. De gemeente krijgt dus geld voor iedere inwoner, iedere jongere, enzovoorts.

[2] Het BTW-compensatiefonds is een begrotingsfonds waaruit gemeenten en provincies worden gecompenseerd voor een belangrijk deel van de door hen betaalde omzetbelasting (b.t.w.)

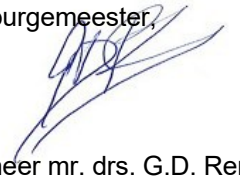
Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Nijkerk,

de secretaris, de burgemeester,

de heer D.J. van Huizen de heer mr. drs. G.D. Renkema

BIJLAGE 1 Uitkomsten septembercirculaire 2022 algemene uitkering

Tabel 1a In de volgende tabel vindt u de mutaties met budgettair effect.

Bedragen x € 1.000 - = nadeel	2022	2023	2024	2025	2026
Algemene mutaties					
Ontwikkelingen maatstaven, uitkeringsfactor	885	230	382	598	521
Loon- en prijsontwikkeling accres	0	781	779	779	759
Plafond BTW-compensatiefonds	653	0	0	0	0
Bevolkingsdaling	-22	0	0	0	0
Eenmalige rijksbijdrage 2026	0	0	0	0	1.854
Taakmutaties*					
Bijdrage centrale financiering GDI	0	-19	-19	-19	-19
Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten Wmo	0	-37	-37	-37	-37
Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten jeugd	0	-14	-14	-14	-14
Overige taakmutaties	-15	-15	0	0	0
Totaal budgettair effect (a)	**1.501**	**926**	**1.091**	**1.307**	**3.064**

Tabel 1b In de volgende tabel vindt u de mutaties zonder budgettair effect.

Bedragen x € 1.000 - = nadeel	2022	2023	2024	2025	2026
Taakmutaties*					
Energietoeslag	803	0	0	0	0
Asiel (inburgering)	49	104	75	0	0
Totaal zonder budgettair effect (b)	**852**	**104**	**75**	**0**	**0**
Totaal effect algemene uitkering (a+b)	**2.353**	**1.030**	**1.166**	**1.307**	**3.064**

**Taakmutatie staat voor een verandering/aanvulling in het takenpakket van de gemeenten.*

Toelichting:

Algemeen
De bovengenoemde uitkomsten zijn voorlopig. Het verleden heeft ons geleerd dat er vaak omissies met financiële effecten in de circulaires zitten die kunnen leiden tot aanpassingen in de circulaire. Voor de taakmutaties die in de tabel met budgettair effect zijn opgenomen geldt dat hiervoor geen kosten in de begroting zijn opgenomen. Deze mutaties komen dan ook ten laste van het resultaat.

Mutaties met budgettair effect

Ontwikkeling maatstaven, uitkeringsfactor
De ontwikkelingen zijn in het algemeen het gevolg van de bijstelling van het accres, het BTW-compensatiefonds en de bijstelling van de maatstaven zoals het aantal inwoners en woningen. De maatstaven over 2023 tot en met 2026 laten kleine fluctuaties zien. Wij verwachten dat in de maatstaven over deze jaren nog een positief effect zit. Bij de berekeningen in de septembercirculaire is het Rijk volgens ons uitgegaan van foutieve WOZ-waarden. Wij hebben deze WOZ-waarden aangepast voor Nijkerk om te komen tot een zo accuraat mogelijk financieel beeld. Dit is gebeurd op basis van het bij het CBS bekende percentage voor de stijging van de verkoopprijzen 2021-2022 van koopwoningen in de gemeente Nijkerk. Het Rijk zal deze fout in de decembercirculaire corrigeren.

Loon- en prijsontwikkeling accres
Het positieve saldo in 2023 en de volgende jaren wordt veroorzaakt door de loon-/prijsontwikkeling van het Gemeentefonds. Het accres wordt bijgesteld met een gecombineerde index op basis van drie CPB-indices. De extra compensatie van het Rijk voor de loonprijsontwikkeling vanaf 2023 zetten wij in als algemeen dekkingsmiddel omdat wij in de begroting 2023-2026 extra budget hebben opgenomen voor stijgende energieprijzen.

BTW-compensatiefonds
Het deel uit het BTW-compensatiefonds waarop in 2022 geen beroep wordt gedaan stort het Rijk in het gemeentefonds. Voor Nijkerk betekent dit een opbrengst van € 653.000.

Eenmalige rijksbijdrage 2026
Vooruitlopend op de nieuwe financieringssystematiek vanaf 2026 stelt het kabinet eenmalig een bedrag van € 1 miljard beschikbaar voor 2026. Van dit bedrag komt € 924 miljoen beschikbaar via de algemene uitkering van het gemeentefonds. Het restantbedrag wordt toegevoegd aan het BTW-compensatiefonds. Voor Nijkerk betekent dit een eenmalige rijksbijdrage van € 1.854.000.

***Bijdrage* centrale financiering GDI**
De financiering van de generieke digitale infrastructuur wordt vanaf het begrotingsjaar 2023 centraal ondergebracht bij het ministerie van Binnenlandse Zaken.

Uitvoeringskosten SVB trekkingsrechten Wmo en Jeugd
De VNG en het ministerie van VWS zijn overeengekomen om met ingang van 2023 een structureel bedrag te gebruiken voor de uitvoeringskosten van de Sociale Verzekeringsbank en de Wet maatschappelijke ondersteuning. Het hiervoor benodigde bedrag wordt aan het Gemeentefonds onttrokken. Gezien de onzekerheid over de kostenontwikkeling wordt dit in 2026 geëvalueerd.

Overige taakmutaties
Het betreft hier voor 2022 twee kleine negatieve bedragen voor de landelijke vreemdelingen-voorziening en de BRP en BSN naheffing 2021 en de bijdrage 2022. Voor 2023 gaat het om de Regeling vergoeding Individuele Plaatsing en Steun (Participatie).

Taakmutaties zonder budgettair effect
Middelen in het Gemeentefonds waar ook taken en kosten tegenover staan beschouwen wij als ‘zonder budgettair effect’. Voor nu schatten we deze kosten, of vermindering van kosten bij een afname van het betreffende deel van het Gemeentefonds, gelijk aan de inkomsten. Deze zaken worden nog nader uitgewerkt; er wordt indien nodig over gerapporteerd in een komend P&C-document. In tabel 1b vindt u de uitkomsten zonder budgettair effect van de circulaire.

Energietoeslag
Bij het debat over de voorjaarsnota heeft het kabinet aangekondigd de eenmalige energietoeslag te verhogen van € 800 naar € 1.300. Dit betekent dat Nijkerk een bedrag van € 803.000 ontvangt. Verder is in augustus besloten om in 2023 nogmaals € 1.300 aan deze doelgroep (120% van het sociaal minimum) uit te keren. Om huishoudens in 2022 nog beter te ondersteunen wordt de gemeenten de mogelijkheid geboden € 500 hiervan al in 2022 uit te keren.

Asiel (inburgering)
Door de hogere instroom van inburgeraars verhoogt het Rijk het budget hiervoor. Dit is in overeenstemming met de gemaakte afspraken in het bestuurlijk akkoord van 26 augustus 2022.

BIJLAGE 2 Uitkomsten septembercirculaire decentralisatie- en integratieuitkeringen

Decentralisatie- en integratieuitkeringen zijn tijdelijke uitkeringen voor een specifiek doel. De decentralisatieuitkeringen hebben een looptijd van maximaal vijf jaar. Over de besteding van deze uitkeringen hoeft geen verantwoording te worden afgelegd aan het Rijk.

Tabel 2 Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

Bedragen x € 1.000 - = nadeel	2022	2023	2024	2025	2026
Invoeringskosten Omgevingswet	372	0	0	0	0
Leerlingenvervoer Oekraïne	13	0	0	0	0
Maatschappelijke begeleiding	92	0	0	0	0
Wet kwaliteitsborging bouw	61	25	25	25	25
Participatie	10	0	0	0	0
Totaal zonder budgettair effect (b)	**548**	**25**	**25**	**25**	**25**

De bedragen van de uitkeringen worden verwerkt overeenkomstig ons beleid dat decentralisatie- en integratieuitkeringen voor het genoemde doel worden ingezet. De uitkeringen worden hieronder toegelicht.

Investeringskosten Omgevingswet
In deze circulaire is de bijdrage van het Rijk van € 150 miljoen voor door de gemeenten gemaakte transitiekosten voor de invoering van de Omgevingswet opgenomen. Deze bijdrage was al aangekondigd in de meicirculaire 2022. Er volgt nog een stelselevaluatie, waarbij de werkelijk gemaakte kosten in kaart worden gebracht.

Leerlingenvervoer Oekraïne
Deze uitkering is een tegemoetkoming aan gemeenten voor kosten die gemaakt zijn voor het vervoer van Oekraïense leerlingen.

Maatschappelijke begeleiding
Gemeenten ontvangen deze uitkering voor de maatschappelijke begeleiding van inburgeringsplichtige asielmigranten en hun gezinsleden.

Wet kwaliteitsborging bouw
De Wet kwaliteitsborging bouw treedt naar verwachting vanaf 1 januari 2023 gefaseerd in werking. Voor de noodzakelijke voorbereidingen die de gemeenten nog moeten treffen voor de inwerkingtreding ontvangen ze een aanvullende bijdrage van € 25 miljoen en na inwerkingtreding tot en met 2026 een jaarlijkse bijdrage van € 10 miljoen.

Participatie
Het kabinet verstrekt net als in 2020 en 2021 een extra bijdrage voor het opvangen van de exploitatietekorten van de sociale werkbedrijven.